

ФОРМУВАННЯ БЕЗБАР'ЄРНОЇ АРХІТЕКТУРИ НА ПРИКЛАДІ ВНЗ

Кожен архітектор знайомий з поняттям «Безбар'єрне архітектурне середовище», але для багатьох з нас воно залишається абстрактним, що асоціюється, в крайньому випадку, з пандусом для інваліда і новими змінами в ДБН. Але у всьому світі це поняття набагато глибше – це світоглядна позиція зодчества, філософська ідея нового загально гуманного підходу до формування архітектурного простору «доступного для всіх».

На сьогоднішній день, аналізуючи ситуацію, яка відбувається в нашій країні, та невпинно зростаючу роль безбар'єрної архітектури, можна зробити висновок, що в найближчий час буде зростати попит на проекти переобладнання громадських будівель, навчальних закладів, державних установ, щоб вони стали доступні для людей з обмеженою дієздатністю.

Хотілося підняти тему переобладнання вищих навчальних закладів для можливості навчання в них людей з обмеженою дієздатністю. Серед інвалідів багато молодих соціально-активних людей, але більшість з них «живцем» поховано в непристосованих квартирах, або змушене проживати в будинках для людей похилого віку та інвалідів, які до останнього часу продовжують залишатися основною установою, що будуються для інвалідів і прирікає їх на соціальну ізоляцію від суспільства. Проаналізувавши життя людей з обмеженою дієздатністю в країнах Європи можна зробити висновок, що тенденція ізоляції і відокремлення групи людей, які мають особливі потреби відсутня. Курс нашої держави на європейське майбутнє диктує нові правила, політична ситуація в нашій країні також примушує нас по-іншому реагувати на ситуацію. На території України існує велика кількість вищих навчальних закладів але лише малий відсоток ВНЗ готові для навчання людей з обмеженою дієздатністю, іноді це навіть часткова можливість прийняти таких студентів на навчання. Це є великою проблемою для нас і для нашої країни та її майбутнє. Адже люди даного соціального кола повинні повністю приймати участь у житті та отримувати вищу освіту, щоб стати елементом прогресу нашої країни.

Байдужість до ближнього нищить майбутнє. Перехідний етап реформізму поки травмує. Він повинен спиратися не тільки на економіку, а й на турботу про людину. Не будучи в змозі випередити епоху, архітектурна думка, першою вловлюючи наростаючі зміни в громадському і політичному свідомості, може і повинна надавати активний вплив на соціальні настрої суспільства, на його духовне здоров'я.

Для ефективного вирішення цієї складної і багатогранної проблеми потрібно виконання відповідного системного дослідження, що охоплює всі

Її численні і значимі аспекти, включаючи соціальний, правовий, ергономічний, а також психофізіологічний, санітарно-гігієнічний та безпосередньо архітектурно-планувальний, який тісно пов'язаний з попередніми і з усіма іншими.

На прикладі ситуації, що склалася в Харківській області можна говорити, що забезпечення доступу молоді з інвалідністю до вищих навчальних закладів є виключно важлива соціальна і одночасно наукова проблема, успішне вирішення якої може бути тільки за умови проведення відповідних поглиблених досліджень та великих капіталовкладень.

З часу свого заснування Організація об'єднаних націй (ООН) прагне до поліпшення становища інвалідів. Ця зацікавленість в поліпшенні добробуту і дотриманні прав інвалідів виходить з головних принципів організації, заснованих на правах людини, невід'ємних свобод і рівності всіх людей. Відповідно до Статуту ООН, Загальної декларації прав людини, Міжнародним пактів з прав людини та іншими договорами в цій галузі, інваліди рівні в своїх громадянських політичних, соціальних і культурних правах з усіма іншими людьми.

Існують документи ООН, присвячені правам людини, серед яких слід особливо відзначити Універсальну декларацію прав людини ООН, прийняту в 1948 р. У цьому документі визнавалося, що всі люди мають рівні права незалежно від існуючих між ними розходжень. Серед недавніх документів «Стандартні правила ООН щодо вирівнювання можливостей для людей з обмеженими можливостями». Вони являють собою спробу привернути увагу до умов, з якими стикаються люди з інвалідністю в усьому світі, і задати рамки подальшого розвитку ініціатив щодо підтримки та надання послуг, які б внесли вклад в покращення стану таких людей. Правила ООН, розробка яких здійснювалася протягом ряду років, а прийняття відбулося в 1991 році, не носять обов'язкового характеру, не передбачено і окремих орган, покликаний контролювати дотримання правил або застосовувати покарання до тих, хто їх не дотримується. Проте, існує надія на те, що ці правила дійсно є відображенням твердого морального і політичного рішення поліпшити життєві умови для людей з інвалідністю.

Конвенція ООН про освіту для маломобільних груп населення: «Держави повинні визнавати принцип рівних можливостей в галузі початкової, середньої та вищої освіти для дітей, молоді і дорослих, що мають інвалідність, в інтегрованих структурах. Їм слід забезпечувати, щоб освіта інвалідів було невід'ємною частиною системи загальної освіти».

Можна сказати, що для нашої країни першочергово стоїть питання доступної архітектури. Маємо все для того, щоб почати впроваджувати ці зміни в архітектурному середовищі, залучаючи до цього експертів та людей, для яких все це створюється.